

Raamattulentosarja
SANASTA TIEN LÖYTÄÄ
 Sievissä marraskuulla 2014
www.sanaveli.com
veli.tuomi@gmail.com

67. Raamattuluento: Lainvanhurskaus

Alkurukous

Aluksi

Puhumme nyt sellaisesta sairaudesta, joka johtaa ihmisen hengelliseen kuolemaan, ellei parantavaa lääkettä löydy, tai sairas ei suostu sitä nauttimaan. Ja täytyy taas todeta, että on tästä aiheesta ennenkin puhuttu, vaikkei juuri tällä luentonimellä. Kuitenkin kun yöllä herää ja luennon aihe annetaan, siitä ei pääse eroon ennen kuin se on tehty ja nettiin lähetetty.

Luento, Galatalaisten erehdys, kertoo jo tästä samasta aiheesta ja on tietysti hyvä jos lukija/kuuntelija käy sen läpi, jos nimittäin haluaa nämä opetuksen tulevat vielä paremmin ymmärretyksi. Mutta siunatkoon Hyvä Jumala tämänkin luennon seuraamisen.

Lainvanhurskaus on omavanhurskautta

Jumalan sanan mukaan ihmisellä on Jumalan edessä kaksi eri mahdollisuutta olla vanhurskas, eli kelvollinen hänen edessään. On vanhurskautta, jota voidaan sanoa lainvanhurskaudeksi, sitä, joka lain noudattamisesta saadaan. Sitä sanotaan myös omavanhurskaudeksi, koska se on ihmisen aikaan saamaa omaa vanhurskautta kun hän täyttää kaikki lain vaatimukset. Toinen vanhurskaus on uskonvanhurskautta, eli Jumalan vanhurskautta. Se saadaan uskon kautta Kristukseen. Sitä sanotaan myös vieraaksi vanhurskaudeksi, koska se ei ole ihmisen omaa. Olen asettanut nämä vanhurskaudet tässä tähän järjestykseen vain selvyiden vuoksi.

Käsitlemme tällä luennolla pääasiassa vain lain tottelemisesta saatavaa lakivanhurskautta, eli omavanhurskautta. Lain vanhurskaudesta sanotaan Moosekselle annetussa Herran käskyssä näin: ”Noudattakaa minun käskyjäni ja säädöksiäni, sillä se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä. Minä olen Herra” (3. Moos. 18:5).

Roomalaiskirjeessä apostoli Paavali lainaa edellistä raamatunkohtaa kirjoittaessaan lainvanhurskaudesta näin: ”Kirjoittaahan Mooses siitä vanhurskaudesta, joka laista tulee, että ihminen, joka sen täyttää, on siitä elävä” (Room. 10:5).

Galatalaisille Paavali kirjoittaa: ”Onko sitten laki vastoin Jumalan lupauksia? Pois se! Sillä jos olisi annettu laki, joka voisi eläväksi tehdä, niin vanhurskaus todella tulisi laista.” (Gal. 3:21).

Lainvanhurskaus, eli siis omavanhurskaus, antaa kyllä ihmiselle iankaikkisen elämän, jos sen pitää. Ongelmaksi muodostuu vain se, ettei yksikään Adamin jälkeläinen ole kyennyt, eikä kykene lakia pitämään. Ei lakia silti kumottu ole, mutta vain Jeesus piti sen kokonaan ja täytti sen puoles-

tamme. Lainaamme Jeesuksen sanoja tästä vaikeasta asiasta ja sitten muita, Mooseksen ja apostoli-
en opetuksia.

”Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan; en minä ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään. Sillä totisesti minä sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto, ennen kuin kaikki on tapahtunut. Sen tähden, joka purkaa yhdenkään näistä pienimmistä käskyistä ja sillä tavalla opettaa ihmisiä, se pitää pienimmäksi taivasten valtakunnassa kutsuttaman; mutta joka niitä noudattaa ja niin opettaa, se pitää kutsuttaman suureksi taivasten valtakunnassa. Sillä minä sanon teille: ellei teidän vanhurskautenne ole paljota suurempi kuin kirjanoppineiden ja fariseusten, niin te ette pääse taivasten valtakuntaan.” (Matt. 5:17–20).

Mutta: *”Kirottu olkoon se, joka ei pidä tämän lain sanoja eikä täytä niitä. Ja kaikki kansa sanokoon: ”Amen.”* (5. Moos. 27:26). *”Sillä joka pitää koko lain, mutta rikkoo yhtä kohtaa vastaan, se on syyppää kaikissa kohdin”* (Jaak. 2:10). *”Sillä kaikki, jotka perustautuvat lain tekoihin, ovat kirouksen alaisia; sillä kirjoitettu on: ”Kirottu olkoon jokainen, joka ei pysy kaikessa, mikä on kirjoitettu lain kirjassa, niin että hän sen tekee”. Ja selvää on, ettei kukaan tule vanhurskaaksi Jumalan edessä lain kautta”* (Gal. 3:10,11).

Miten tästä ongelmavyyhdestä oikein selvittää? Miten tämä ilmeinen, ainakin näennäinen, ristiriita on selitettävissä? Mitä näissä sanankohdissa on kaiken kaikkiaan sanottu? Olemme taas asioiden ytimessä. Koetamme Herran sanan ja Hengen avulla selvittää tätä vaikeaa ongelmaa.

Laki on pidettävä, muuten ollaan lainrikkokkia ja rikkomus johtaa hengelliseen kuolemaan. Jos hylkäämme lain, olemme laittomuuden ihmisiä. Se on siis ehdottomasti pidettävä, muutoin ollaan lain mukaan kirouksen alaisia. Juuri lain mukaan on näin meneteltävä. Apostoli Paavali pyrki muiden juutalaisten oppineiden tavoin noudattamaan ja pitämään koko lain. Onnistuiko hän, vaikka monet juutalaiset arvelivat siihen kyllä kyyneensä? Hän kirjoittaa: *”Minä elin ensin ilman lakia, mutta kun lain käsky tuli, synti heräsi eloon ja minä kuolin. Näin käsky, jonka oli määrä antaa elämä, tuottikin minulle kuoleman. Saatuaan lain käskystä aiheen synti käskyn avulla petti ja surmasi minut.* (Room. 7:10,11). Paavalin tappio oli täydellinen. Laki paljasti hänet lainrikkokjaksi, kirosi hänet ja tuomitsi kuoleman omaksi. Hänen oli löydettävä nyt toinen tie, jotta voisi elää. Moni muukin pyrkii elämään lain mukaan. Toiset laki nujertaa ja tappaa. Heille jää jäljelle jää vain synnin tunto ja syyllisyys. Mutta heillä on mahdollisuuksia parempaan. He voivat ehkä löytää paremman, elämään vievän tien. Mutta niiden tila on surkea, jotka luulevat täyttävänsä lain. Tästä toisesta, Paavalinkin löytämästä tiestä, puhumme aikanaan.

Laki on annettu meille ennen kaikkea sitä varten, että meistä tulisi sen valossa syntisiä, kirottuja syntisiä. Lakia ei saa siis poistaa julistuksesta, vaan myös se on oltava mukana synnintunnon herättämiseksi. *”Mutta me tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, sen se puhuu lain alaisille, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi syylliseksi Jumalan edessä; sen tähden, ettei mikään liha tule hänen edessään vanhurskaaksi lain teoista; sillä lain kautta tulee synnin tunto.”* (Room. 3:19,20). *”Mikä sitten on lain tarkoitus? Se säädettiin perästäpäin osoittamaan rikkomukset, kunnes tulisi se jälkeläinen, jota lupaus koski.”* (Gal. 3:19). Lisäksi: *”Me tiedämme, että laki on hyvä, jos sitä käytetään lain tarkoituksen mukaisesti”* (1. Tim. 1:8).

Vaikka voisimmekin pitää koko lain - yhtä ainoaa pikkupiirtoa lukuun ottamatta - laki osoittaisi meidät silti lainrikkokjiksi, koska yksi pikkuriikkinen kohta jäi täyttämättä. Luimmehan äsken: *”Kirottu olkoon jokainen, joka ei pysy kaikessa, mikä on kirjoitettu lain kirjassa, niin että hän sen tekee”* ” Jo tästä pikkurikkeestä virheestä seuraa siis aina kirotuksi tuleminen. Laki on pyhä, mutta me emme aadamilaisen luontomme vuoksi kykene elämään lain vaatimusten edellyttämällä tavalla. *”Me tiedämme, että laki on hengellinen. Minä sitä vastoin olen turmeltunut ihminen, synnin orjaksi myyty”* (Room. 7:14). Siksi jokainen, joka pyrkii elämään lain mukaan, tullakseen kelpaavaksi Jumalan edessä, joutuu aina kirouksen alaiseksi, vaikka laki vaatiikin sen pitämistä. Rikkoja tuomitaan lain perusteella kadotukseen, koskapa hän rikkoi lakia. Kaikki lainrikkajat tuomitaan jos heillä ei ole muuta tietä pelastukseen. Tämä on lain tärkein tarkoitus: tappaa ihminen kaikkine jumalisine

pyrkimyksineen ja tehdä hänestä kirottu ja tuomittu. Laki voi vain tappaa, mutta se ei voi mitenkään auttaa tuomittua syntistä. Ja juuri tätä ei ymmärretä niiden piirissä, jotka koettavat tulla Jumalalle kelpaaviksi lakia noudattamalla. Ja näitä ihmisiä on juutalaisten lisäksi miljoonittain.

Mistä tämä aihe?

Teen tätä luentoa myös sen vuoksi, että koko ajan kohtaan ihmisiä, jotka eivät tunne muuta kuin lainvanhurskauden. Koska se tie on kuitenkin täysin toivoton, eikä se onnistu kenellekään kulkijalle. Apua ongelmaan on haettu ehkä monenlaisten sielullisten poppamiesten luota. Heitä on kyllä tarjolla. Mutta sieltäkään ei apua löydy, vaikka hoitoon on saattanut sisältyä monenlaisia profetioita, siunausten jakamisia ja demonien, eli pahojen henkien, poisajamisia ja muuta sellaista. Ei ole auttanut sekään. Ei, tauti vain pahenee. Lääkkeet ovat olleet täysin sopimattomia. Aivan kuin olisi yskänlääkkeellä yritetty parantaa migreeniä.

Taudinkuvaan liittyy usein se, että Jumala tuntuu olevan jossakin täysin tavoittamattomissa, kuin jossakin kaukana ulkomaanmatkoilla. Mutta ei mikään muukaan taho kykene apua antamaan, jos Jumalan parantava sana ei kelpaa, tai jos se jää ymmärtämättä. Tietysti itsehurskaat näyttelijät selviävät laistakin kepeästi. Mutta jos näiden kouriin joutuu, menehtyy varmasti, tai sairastuu samaan tautiin muiden galatalaisten tavoin. Voi toki sairastua niinkin pahoin, ettei hengellistikään parantaja tahdo enää löytyä. Ihminen päätyy ehkä psykiatrin vastaanotolle ja mielialalääkkeiden käyttäjäksi. Mutta ei psykiatria voi tätä tautia parantaa, koska kyseessä on hengellinen sairaus ja psykiatri osaa tavallisesti korjata vain ihmisen henkisiä vammoja. Voi toki poikkeuksiakin olla, mutta sellaisen psykiatrin tulee olla samalla aito Hengen mies. Harvinaisia ovat. Eräs kykenevä auttaja, Erik Evaldskin, on nukkunut jo pois.

Liian usein psykiatriassa pidetään hengellisiä asioita pahimpina henkisten sairauksien aiheuttajana. Toki väärä hengellisyys johtaakin vakavaan sairauteen; evankeliumi ei sitä koskaan tee. Ymmärrys psykiatriassa ei siis aina riitä tähän ongelmaan.

Mutta osaltani yritän auttaa näitä ihmisiä, jos he osaavat hakeutuvat autettavakseni. Aina ei auttamisessa voi kuitenkaan onnistua. Sillä syvään voi ihmiseen juurtua juutalainen omavanhurskaus. Miten siinä opettamisessa saattaa näin ollen käydä? Kun väsynyt, onneton, ihminen tulee hakemaan apua, koetetaan aluksi selvittää yhdessä, mitkä kyseisen ihmisen ongelmat ovat, ja mistä ne tulevat. Se vie joskus aikaa, voivatahan ihmisen ongelmat olla monien lukkojen takana. Pitkän tovin voi avunhakija pitää todelliset ongelmansa kätkössä. Jos syy kuitenkin löytyy ja autettava ymmärtää ongelmansa ja haluaa ottaa vastaan avun, hän varmaankin saa sen. Mutta aina ei mene näin. Voi käydä myös niin, että lähestyttäessä ongelman ydintä, joksi paljastuu ihmisen omavanhurskaus, todelliset hoitoon liittyvät ongelmat ovat vasta alkaneet. Tapahtuu näet kummia: apua hakeva voi yllättäen suuttua, loukkaantua verisesti, ja alkaa sitten syytellä auttajaansa. Häntä on loukattu, hän on saanut kohdata auttajan taholta jotakin aivan kauheaa. ”Minä lähden, enkä enää kuuntele sinua.” Mutta ehkä todellinen syy olikin se, että oli tultu liian lähelle varsinaista ongelmaa. Autettava voi paeta paikalta. Hänen itsetuntoansa on loukattu, hänen, joka on kuitenkin omasta mielestään ja loppujen lopuksi kunnan ihminen. Syy täytyy olla siis auttajassa. Mutta näin oli ja kävi jo Jeesuksen aikana. Kun hän kertoi fariseuksille ja kirjanoppineille, mikä oli heidän erehdyksensä ja syntinsä, alkoi syyttely ja hyökkäily. ”Niin hän sanoi heille: ”Kaiketi aiotte sanoa minulle tämän sananlaskun: 'Parantaja, paranna itsesi' ...” (Luuk. 4:23). Vikaa haettiin siis Jeesuksesta, parantajasta. Apostoli Paavali kysyi samaa asiaa galatalaisilta: ”Onko minusta siis tullut teidän vihamiehenne sen tähden, että minä puhun teille totuuden?” (Gal. 4:16). Näin käy silloin tällöin. Usein omavanhurskas ihminen, mutta omasta mielestään nöyrä ja jumalinen, muuttuu yllättäen keskustelujen aikana vihamieliseksi, onhan hänen syvä hurskautensa ja jumalisuutensa kyseenalaistettu. Aidosti nöyrä sen sijaan kiittelee, kun joku paljastaa hänen mahdollisen erheensä.

Omavanhurskauden muita ilmentymiä

Syvällä, hyvin syvällä asuu meissä omavanhurskaus. Erityisesti vanhoissa kristillisyyden muodoissa, missä Elävä Henki on kadotettu ja tilalle ovat tulleet vain ulkoiset muodot ja menot, jäljelle on

jäänyt ehkä vain pelkkä omavanhurskaus. Kun sitten tällaisen kristillisyyden keskelle ilmestyy yl-
lättään ihminen, joka sanoo tullessaan uskoon ja on nyt todistuksensa mukaan ihan kokonaan uudes-
tisyntynyt, sama ilmiö paljastuu: vihaa, kovuutta, panettelua ja jopa suoranaista hyökkäystä ei voi
välttää. Jumalisen kansan keskelle on tullut siis ihminen, joka ilmoittaa olevansa vasta nyt vanhurs-
kas. Eihän sellaista voi sietää! Tämä ilmiö on ollut olemassa vanhanliiton ajoista aina tähän päivään
asti. Näitä kahta vanhurskautta: lain- ja uskonvanhurskautta ei voi mitenkään yhdistää ja keskenään
toisiinsa liittää. Siksi jo vanhanliiton profeetat usein surmattiin. Jeesus muistutti siitä juutalaisia
opettajia näin: ” *Jerusalem, Jerusalem! Sinä tapat profeetat ja kivität ne, jotka on lähetetty sinun
luoksesi. Miten monesti olenkaan tahtonut koota lapsesi, niin kuin kanaemo kokoaa poikaset siipi-
ensä suojaan! Mutta te ette tahtoneet tulla* ” (Luuk. 13:34). Jeesus sanoo myös toisen syyn juuta-
laisten harhaan: ” *Ei kukaan pane vanuttamattomasta kankaasta paikkaa vanhaan vaippaan, sillä
semmoinen täytetilkku repii palasen vaipasta, ja reikä tulee pahemmaksi. Eikä nuorta viiniä lasketa
vanhoihin nahkaleileihin; muutoin leilit pakahtuvat, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat;
vaan nuori viini lasketaan uusiin leileihin, ja niin molemmat säilyvät.* ” (Matt. 9:16,17). Utta ja
vanhaa ei voi tässä yhdistää; se on mahdoton asia. Uusi viini, Jumalan Henki, on vanhoille leileille
mahdoton asia. Ne suorastaan pakahtuvat ja halkeavat omaan mahdottomuuteensa ja vanhakin viini
valuu maahan. Niinpä juutalaiset suhtautuivat mieheen, jonka Jeesus oli parantanut näin: ” *Niin he
herjasivat häntä ja sanoivat: "Sinä olet hänen opetuslapsensa, mutta me olemme Mooseksen ope-
tuslapsia. Me tiedämme Jumalan puhuneen Moosekselle, mutta mistä tämä on, sitä emme tiedä.* ” (Joh. 9:28,29). Tässä keskustelussa kuuluu selkeästi omavanhurskauden ääni ja vanhan viinin lemu.

Edellisestä johtuu, että uudestisyntyneet, uuden viinin ihmiset, tulevat vanhojen leilien ja oma-
vanhurskaiden ihmisten taholta usein torjutuksi. Tämän vuoksi ymmärtää sen, miksi myös Jeesus
tuli pahoin kohdelluksi, kun hän sanoi mielestään kaikkein jumalisimmille ihmisille maailmassa: ”
*Te olette isästä perkeleestä, ja isänne himoja te tahdotte noudattaa. Hän on ollut murhaaja alusta
asti, ja totuudessa hän ei pysy, koska hänessä ei totuutta ole. Kun hän puhuu valhetta, niin hän pu-
huu omaansa, sillä hän on valhettelija ja sen isä. Mutta minua te ette usko, sen tähden että minä
sanon totuuden.* ” (Joh. 8:44,45). ” *Voi teitäkin, te lainoppineet, kun te säilytätte ihmisten päälle
vaikeasti kannettavia taakkoja ettekä itse sormellannekaan koske niihin taakkoihin!* ” (Luuk.
11:46). Eikö edelliset puheet olleet omavanhurskaille juutalaisille liikaa? Oli ne sitä. Ei ihme, että he
etsivät tilaisuutta surmataksaan Jeesuksen. ” *Ylipapit ja koko neuvosto etsivät Jeesusta vastaan vää-
rää todistusta, jonka perusteella saisivat hänet surmatuksi* ” (Matt. 26:59).

Omavanhurskaan viha voi olla hirveää. Tekohurskaan uskontoviha on syvintä ihmisessä asuvaa
vihaa, kun hänen korkea hurskautensa on asetettu kyseenalaiseksi.

Omavanhurskaudessa katsotaan usein pelkän jumalanpalveluksissa käynnin tai muun seurakun-
nan toiminnoissa mukanaolon riittävän, ja näin jo kelvattavan Jumalalle. Niinpä uskoon tullut ja
eläväksi tehty ihminen on kauhistus tällaisen muotojumalaisuuden keskellä.

Eräs keskustelija sanoi omasta hengellisyydestään, että hänellä ei ole erityisiä syntejä tunnollaan.
Hän oli pyrkinyt elämään aina hyvän ihmisen elämää. Vikoja ei muistunut mieleen. Näin hän arveli
omasta tilastaan. Hän totesi kuitenkin: ”No, jos nyt ihan tarkkoja ollaan, haen joskus itselleni niin
sanotun perjantaipullon viikonlopun ratoksi, mutta ei kai se nyt synti liene? Ei kai Jumalakaan sitä
pahana pitäne.” Tällaisia omavanhurskauden tien kulkijoita, pinnallisesti kunnan ihmisiä, näkee
usein. Kun joku heistä kuolee, kanssaihmiset saattavat sanoa: ”Siinä sitä oli niin hyvä ihminen, että
varmaan se taivaaseen pääsi”.

Tarkoitus ei ole toki hylätä Jumalan käskyjä. Mutta niitä voi noudattaa vain se, joka elää ”Hengen
uudessa tilassa”. ” *Ei ympärileikkaus ole mitään, eikä ympärileikkaamattomuus ole mitään, vaan
Jumalan käskyjen pitäminen* ” (1. Kor. 7:19). Ulkoinen hurskaus ei kelpaa Jumalalle, vaan hänen
käskyjensä noudattaminen. Hänen käskynsä eivät ole raskaita. Tässä ei tarkoiteta Mooseksen lain
pitämistä niin, että ajatellaan sen pelastavan jos kykenee kaiken pitämään. ” *Mutta käskyn päämäärä*

on rakkaus, joka tulee puhtaasta sydäimestä ja hyvästä omastatunnosta ja vilpittömästä uskosta” (1. Tim. 1:5).

Lain hapatus

Evankeliumi on harvinaista. Eräs ystävä sanoi eräiden seurojen jälkeen olevansa iloinen, kun kyseisessä illassa oli saarnattu puhdasta evankeliumia. ”Yleensä ne vain saarnata paukuttavat lakia”, hän totesi. Sellaista opetus taitaa olla monissa seurapaikoissa, jos ei tässä huomioida vaikkapa kirkomme yleistä, tai vanhojen perinnäisliikkeiden tilaa. Siellä ei aina ole lakia eikä evankeliumia.

Kun julistus on vain lakia, kuulijat sairastuvat usein galatalaisten erehdykseen. Lakijulistuksen kuulossa ihminen vähitellen muuttuu tekopyhäksi näyttelijäksi, omavanhurskaaksi fariseukseksi, tai paatuu täysin parantumattomaksi. Jonkinlaisesta henkivallasta siinä tuntuu olevan kyse. Tästä äsken puhuimme jo. Eli kun sairastunut hakee apua ja kun apu on jo aivan oven edessä, avuntarvitsija karkaakin takaisin sinne samaan paikkaan, missä hänet orjuutettiin. Siellä, kaltereitten takana, tuntuu kai olo turvallisemmalta. Häkčilintu saa kuulla taas julistusta, jota sanotaan Raamatussa korvasyyhyksi. Eli vanki saa kuulla olevansa aivan sellaisenaankin hyvä ihminen. ”Pysy vain häkissäsi ja kaikki on hyvin.”

Omavanhurskaus ja tekopyhyys kuuluvat yhteen. Kun ei ole Jumalalta saatua uskonvanhurskautta, ei voi olla oikeaa pyhitystäkään. Pelkkää uskontonäytelmää ne ovat silloin molemmat. Roo-lileikkejä omavanhurskauden keskellä leikitään. Kyse on siinä farisealaisuudesta, oli se sitten vanhan- tai uudenajan ilmiö. Jeesus varotti tästä erityisesti. ”Ja Jeesus sanoi heille: ”Varokaa ja kavahtakaa fariseusten ja saddukeusten hapatusta. Kuinka te ette käsitä, etten minä puhunut teille leivästä? Vaan kavahtakaa fariseusten ja saddukeusten hapatusta.” Silloin he ymmärsivät, ettei hän käsenyt kavahtamaan leivän hapatusta, vaan fariseusten ja saddukeusten oppia.” (Matt. 16:6,11,12).

Tällaista farisealaista ja saddukealaista oppia Jeesus käski suorastaan kavahtamaan. Niihin saat-
taa kuitenkin törmätä niin kirkoissa, kuin myös niin sanotuissa vapaissa suunnissa. Luukas mainitsee saddukeusten lahkon Apostolien teoissa (Ap.t. 5:17). Sen muodostivat hallitsevat juutalaiset papit. Tämä fariseusten ja saddukeusten oppi sisälsi aina lain vaatimuksen. Se oli tuo heidän hapatuksensa. Kun lain hapate sotketaan puhtaaseen, happamattomaan taikinaan, se leviää siihen kokonaan. Se on nyt kokonaan hapan ja pilalla. Hapan kuvaa myös väärää kerskausta ja ilkeyttä. Paavali kirjoittaa korinttolaisille: ”Ei ole hyvä, että kerskaatte. Ettekö tiedä, että vähäinen hapatus hapattaa koko taikinan? Peratkaa pois vanha hapatus, että teistä tulisi uusi taikina, niin kuin te olettekin happamattomat; sillä onhan meidän pääsiäislampaamme, Kristus, teurastettu. Viettäköämme siis juhlaa, ei vanhassa hapatuksessa eikä ilkeyden ja pahuuden hapatuksessa, vaan puhtauden ja totuuden happamattomuudessa.” (1. Kor. 5:6–87). Happamattoman leivän juhla on pääsiäinen (Luuk. 22:1).

Nykyaikana omavanhurskaiden ja tekopyhien joukossa kuulee usein esitettävän seuraavanlaisia kysymyksiä:

- Voiko sitä mennä ehtoolliselle jos sen jakaja ei kuulu meidän uskonsuuntaamme?
- Entäpä jos ehtoollisen jakaja on naispappi?
- Voiko käydä niissäkin seuroissa, jotka eivät ole meidän liikkeemme seuroja?
- Voiko olla varma siitä, että synnit saa kokonaan anteeksi?
- Voiko joku olla niin varma, että voi sanoa olevansa Jumalan lapsi?
- Pääsevätkö ne taivaaseen, jotka eivät ole saaneet syntejään anteeksi meidän opettajiltamme?
- Vain meillähän on oikea Jumalan valtakunta?
- ???

Tätä kuultua kummallista kysymyslistaa voisi jatkaa pidemmällekin.

Mikään ei liene niin vastenmielistä katseltavaa kuin aikamme tekopyhät fariseukset näyttelemisneen. Heitä Martti Luther nimitti vääriksi pyhimyksiksi.

Ketjureaktio

Sairaus, josta tässä nyt puhumme, on eräänlainen ketjureaktio. Jostakin se alkaa ja johonkin se päättyy. Viimein se johtaa tuhoon. Ensiksi on aina epäusko. Näin oli myös kerran juutalaisten historiasa ja tämä kuolemansynti on vallalla yhä. Paavali kuvaa tätä epäuskon tietä näin: ”*Mitä tämä siis merkitsee? Sitä, että vieraat kansat, jotka eivät tavoitelleet vanhurskautta, ovat saaneet sen, nimitäin uskon vanhurskauden. Sen sijaan Israel, joka tavoitteli vanhurskautta lakia noudattamalla, ei sitä saavuttanut. Miksi ei? Siksi, että israelilaiset eivät lähteneet uskon tielle vaan tekojen. He ovat kompastuneet siihen kiveen, josta on kirjoitettu: - Minä asetan Siioniin kiven, johon he kompastuvat, kallion, johon he loukkaavat itsensä. Mutta joka häneen uskoo, ei joudu häpeään.*” (Room. 9:30–33). Epäuskosta kaikki johtuu. Lainaamme vielä Heprealaiskirjettä: ”*Sillä hyvä sanoma on julistettu meille niin kuin heillekin; mutta heidän kuulemansa sana ei heitä hyödyttänyt, koska se ei uskossa sulautunut niihin, jotka sen kuulivat*” (Hepr. 4:2).

Eli ensin on siis aina epäusko. Se on jo itsessään turmiovalta. Se johtaa aina omavanhurskauteen ja vääjäämättä tekopyhyyteen – ja tuomioon. Tekopyhyyttä voidaan sanoa vuorostaan erääksi lihallisuuden muodoksi. Lihallisuutta seuraavat aina lihan teot. ”*Mutta lihan teot ovat ilmeiset, ja ne ovat: haureus, saastaisuus, irstaus, epäjumalanpalvelus, noituus, vihamielisyys, riita, kateellisuus, vihat, juonet, eriseurat, lahkot, kateus, juomingit, mässäykset ja muut senkaltaiset, joista teille edeltäpäin sanon, niin kuin jo ennenkin olen sanonut, että ne, jotka semmoista harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa.*” (Gal. 5:19–21).

Näin tämä ketju rientää päätökseensä ja lopputuloksena on ero Jumalan valtakunnasta. Kyseessä oleva näytelmäketju on kokonaisuudessaan Jumalan vihan ja tuomion alaista. On siis ketjureaktio: epäusko, omavanhurskaus, tekopyhyys, liha ja sen teot.

Toki omavanhurskaus voi pukeutua myös niin upeaan kaapuun, ettei karkeita lihansyntejä aina pinnallisesti katsoen edes näy. Mutta kyllä ne sieltä jossakin vaiheessa paljastuvat, vaikkapa jokin näistä: vihamielisyys, riita, juonet, eriseurat, lahkot ja kateus. Nämä ovat itsekeksityn jumalisuuden, eli omavanhurskauden, eräitä ominaisuuksia ja ilmenemismuotoja. Monen näennäisesti hengellisen opettajan tai muun vastaavan työntekijän takin sisälle kätkeytyy kateus. Se ilmenee viimeistään silloin kun joku toinen on lahjakkaampi ja ihmiset kuuntelevat sitä toista innokkaimmin. Samalla paljastuu muutakin: vihamielisyyttä ja toisen häpäisyä, kaikkea sellaista, jotka kuuluvat kateuteen. Yllättävää on, kuinka paljon kristillisyydessäkin esiintyy kateutta. Jos olet saanut runsain mitoin luonnollisia lahjoja, tai määrättyjä armolahjoja, joudut varmasti kokemaan töykeyttä, kateutta, piikittelyä ja panettelua. Sinua siis kadehditaan.

Tällä luennolla on puhuttu paljon omavanhurskaudesta. Luennon tehtävä on osoittaa mitä meidän on syytä varoa ja karttaa. Sen tehtävä on myös varoittaa. ”*Mutta sinä, Jumalan ihminen, karta kaikkea tätä! Pyri nuhteettomaan elämään, hurskauteen ja uskoon, pyri rakkauteen, kestävyYTEEN ja lempeyteen.*” (1. Tim. 6:11).

Omavanhurskaus kadottaa. Silti ei tässä luennossa ole paljoakaan evankeliumia ja lohdutuksen sanaa. Ne eivät itse asiassa tähän aiheeseen kuulu. Ehkä seuraavassa tai seuraavissa luentoaiheissa puhutaan taas meille tärkeimmästä asiasta, evankeliumin ilosanomasta ja Jeesuksen Kristuksen tuntemisesta. Amen.